

Pytanie klienta: Otrzymałem wezwanie do zapłaty kredytu zaciągniętego kilka lat temu. Czy mogę uniknąć jego spłaty?

Otrzymanie od wierzyciela żądania spełnienia świadczenia nie zawsze wiąże się z koniecznością uregulowania należności, bowiem w przypadku przedawnienia roszczenia można uchylić się od jego spełnienia. Powyższe wynika bezpośrednio z art. 117 § 2 k.c. zgodnie z którym „Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.”

W pierwszej kolejności należy ustalić, termin wymagalności kredytu. Jest to istotne, gdyż bieg przedawnienia zobowiązania rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne – art. 120 k.c. Aby tego dokonać, należy ustalić termin zapłaty każdej z rat kredytu jak i to, czy bank dokonał wypowiedzenia umowy kredytu. W odniesieniu do **rat kredytu, każda rata ma odrębny termin zapłaty określony w umowie**, stąd też okres przedawnienia biegnie tu oddzielnie w stosunku do każdej z nich. Natomiast, bank, w przypadku braku płatności bieżących rat, może dokonać wypowiedzenia umowy kredytu, wyznaczając przy tym termin do spłaty całości zobowiązania. W związku z wypowiedzeniem umowy, wymagalne stają się wszystkie raty kredytu. W takiej sytuacji, bieg przedawnienia dla rat które nie były wymagalne przed wypowiedzeniem, biegnie od daty wypowiedzenia.

Następnie należy rozstrzygnąć jaki termin przedawnienia obejmuje roszczenie banku z tytułu umowy kredytu. Terminy przedawnienia zostały uregulowane w sposób bezwzględnie obowiązujący. Oznacza to, że nie ma możliwości ich umownego skrócenia lub wydłużenia. Ponadto należy pamiętać, że dłużnik nie może zrzec się zarzutu przedawnienia przed jego upływem. Kodeks cywilny zawiera dwa ogólne terminy przedawnienia tj. podstawowy okres 10 letni i okres 3 letni, mający zastosowanie przy świadczeniach okresowych oraz roszczeniach powstałych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej – art. 118 k.c. Wobec tego **roszczenie banku przedawnia się z upływem trzech lat od daty wymagalności.**

Ostatnim krokiem jest **sprawdzenie, czy bieg przedawnienia nie został przerwany.** Przerwanie biegu przedawnienia skutkuje tym, że przedawnienie zaczyna biec na nowo – art. 124 § 1 k.c. Natomiast przerwanie biegu przedawnienia następuje w sytuacjach określonych w art. 123 § 1 k.c., zgodnie z którym „**Bieg przedawnienia przerywa się:**

1. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;

2. przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
3. przez wszczęcie mediacji.”

Jeśli okaże się, że roszczenie jest przedawnione możemy o tym poinformować bank, być może pozwoli to uniknąć postępowania sądowego. Natomiast jeśli bank mimo wszystko wystąpi na drogę sądową, aby uniknąć konieczności spłaty kredytu, koniecznie należy podnieść **zarzut przedawnienia**. Można to zrobić w sprzeciwie od nakazu zapłaty, odpowiedzi na pozew lub bezpośrednio przed sądem podczas rozprawy. Jest to bardzo istotne z tego względu, że **sąd nie bierze pod uwagę zarzutu przedawnienia z urzędu** w związku z tym brak tego zarzutu może skutkować wydaniem wyroku obejmującego przedawnione roszczenie. Należy również pamiętać, że przedawnienie nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania a jedynie brak możliwości przymusowego dochodzenia świadczenia przez bank.